

Tlačová správa
Bratislava 29. mája 2019

Testovanie 9 2019 – Výsledky celoslovenského testovania žiakov 9. ročníka základných škôl a 4. ročníka gymnázií s osemročným vzdelávacím programom

Celoslovenské testovanie žiakov (**Testovanie 9 2019**) sa uskutočnilo **3. a 4. apríla 2019** na **1 569 školách** – 1 446 základných školách, po prvýkrát aj na 113 gymnáziách s osemročným vzdelávacím programom¹ a 10 stredných športových školách s osemročným vzdelávacím programom.² Zo všetkých škôl bolo 1 422 s vyučovacím jazykom slovenským, 131 s vyučovacím jazykom maďarským, 15 s vyučovacím jazykom slovenským a maďarským a 1 škola s vyučovacím jazykom ukrajinským.

Na testovaní sa zúčastnili všetci žiaci 9. ročníka základných škôl a aj žiaci 4. ročníka gymnázií s osemročným vzdelávacím programom, vrátane žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, okrem žiakov vzdelávaných podľa vzdelávacích programov pre žiakov s mentálnym postihnutím.

Testovanie 9 2019 sprevádzalo niekoľko zmien: otvorené úlohy sa objavili aj v testoch z vyučovacích jazykov, navýšili sa počty úloh ako aj testovací čas (okrem testu z ukrajinského jazyka a literatúry), súčasťou testovania slovenského jazyka a slovenskej literatúry bola časť počúvania s porozumením obsahujúca zvukové nahrávky.

Testy písalo spolu **40 529 žiakov** (48,6 % dievčat a 51,4 % chlapcov). Z uvedeného počtu malo 38 038 žiakov vyučovací jazyk slovenský, 2 470 žiakov vyučovací jazyk maďarský a 21 žiakov vyučovací jazyk ukrajinský. Testovaných bolo 3 584 žiakov so zdravotným znevýhodnením (8,8 % z celkového počtu testovaných deviatakov), 811 (2 %) žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia a 116 (0,3 %) cudzincov.

Žiaci boli testovaní z predmetov matematika, slovenský jazyk a literatúra, maďarský jazyk a literatúra, slovenský jazyk a slovenská literatúra a ukrajinský jazyk a literatúra. Test z matematiky obsahoval 30 úloh (15 uzavretých a 15 otvorených), test zo slovenského jazyka a literatúry a test z maďarského jazyka a literatúry obsahoval 30 úloh (20 uzavretých a 10 otvorených). Test zo slovenského jazyka a slovenskej literatúry obsahoval 30 úloh, z ktorých bolo 10 úloh zameraných na počúvanie s porozumením. Test z ukrajinského jazyka a literatúry obsahoval 20 úloh.

¹ Táto skutočnosť je zadefinovaná v zákone č. 210/2018, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Podľa čl. 1. ods. 5 sa § 155 školského zákona dopĺňa odsekom 8, ktorý znie: „(8) Externé testovanie žiakov 9. ročníka základnej školy sa uskutočňuje aj na všetkých gymnáziách s osemročným vzdelávacím programom, kde sa ho zúčastňujú všetci žiaci 4. ročníka osemročného vzdelávacieho programu.“. Toto ustanovenie má účinnosť od 1. 9. 2018

² Vyhláškou MŠVVaŠ SR č. 251 z 5. 9. 2018 o sústave odborov vzdelávania pre stredné školy a o vecnej pôsobnosti k odborom vzdelávania sa od 1. 1. 2019 športové gymnáziá s osemročným vzdelávacím programom menia na stredné športové školy.

MATEMATIKA

Test z matematiky riešilo 40 452 žiakov. Testovaní žiaci dosiahli **celkovú priemernú úspešnosť 63,1 %**. Dievčatá riešili test s úspešnosťou 62,3 % a chlapci 63,8 %, ich výsledky sú porovnateľné. Test z matematiky **na základných školách** písalo 37 296 žiakov (92,2 % z testovanej populácie žiakov) s priemernou úspešnosťou **61,7 %**. Test z matematiky **na gymnáziách s osemročným vzdelávacím programom** písalo 2 956 žiakov (7,3 % z testovanej populácie žiakov) s priemernou úspešnosťou **80,8 %**. Test z matematiky na stredných športových školách (študijný odbor gymnázium) s osemročným vzdelávacím programom písalo 200 žiakov (0,5 % z testovanej populácie žiakov) s priemernou úspešnosťou 60,1 %.

Najväčší podiel žiakov 4. ročníka osemročných gymnázií je v Bratislavskom kraji (30,9 %), najmenej ich je v Nitrianskom (7,7 %) a Banskobystrickom kraji (7,4 %). Prehľad zastúpenia žiakov 4. ročníka osemročných gymnázií podľa krajov je uvedený v [Prílohe 1](#). Žiaci **osemročných gymnázií** dosiahli **štatisticky významne lepšie** výsledky v porovnaní s úspešnosťou **žiakov základných škôl**. Rozdiel medzi nimi je viac než 19 percentuálnych bodov (p. b.). To znamená, že žiaci osemročných gymnázií vyriešili v 30-položkovom teste správne v priemere **takmer o 6 úloh viac** ako žiaci základných škôl. Analýza vybraných úloh v teste z matematiky ukazuje, že kým pre žiakov ZŠ boli niektoré kognitívne náročnejšie úlohy obťažné alebo stredne obťažné, pre žiakov gymnázií boli tieto úlohy ľahké. Viac informácií je uvedených v [Prílohe 2.1](#).

Výsledky žiakov základných škôl z matematiky vo všetkých krajoch sú **na úrovni celoslovenského priemeru**, medzi kraji navzájom nie sú významné rozdiely. Výsledky žiakov osemročných gymnázií sú však v každom kraji **významne lepšie ako celoslovenský priemer** z matematiky. Porovnanie výsledkov podľa krajov je uvedené v [Prílohe 3.1](#).

Rozdiely sa však potvrdzujú **na regionálnej úrovni okresov**. Najúspešnejší v matematike sú žiaci z okresu **Bratislava I**, ktorí dosiahli úspešnosť 78,8 %, ich výsledky boli silne vecne **významne lepšie** ako celoslovenský priemer. Ďalšiu skupinu tvoria okresy, ktoré dosiahli výsledky **stredne vecne významne lepšie** ako celoslovenský priemer, a to: **Bratislava IV, Bratislava II, Považská Bystrica a Trenčín**.

Výsledky **silne vecne významne horšie** ako celoslovenský priemer, sú v okresoch: Gelnica, Revúca a Rožňava. Rovnako nasledujúce okresy dosiahli výsledky z matematiky **stredne vecne významne horšie** ako celoslovenský priemer: Rimavská Sobota, Veľký Krtíš, Sabinov, Poltár, Trebišov, Krupina, Sobrance, Medzilaborce a Košice – okolie. Bližšie informácie o výsledkoch okresov z matematiky uvádzame v [Prílohe 4.1](#).

Pri rozdelení žiakov **základných škôl** podľa výsledkov v teste z matematiky do piatich výkonnostných skupín sa ukazuje, že najväčší podiel najúspešnejších žiakov (úspešnosť 80 % a viac v teste) je v **Trenčianskom, Bratislavskom a Žilinskom kraji** (okolo 30 %).

Najmenší podiel najúspešnejších žiakov je v **Banskobystrickom kraji** (23 %). Najviac žiakov, ktorí v teste dosiahli slabé a veľmi slabé výsledky (úspešnosť pod 40 % v teste), je v **Banskobystrickom, Košickom a Prešovskom kraji** (okolo 30 %). Najmenej ich je v **Trenčianskom, Žilinskom a Bratislavskom kraji** (okolo 20 %). V Prešovskom, Košickom a Banskobystrickom kraji bolo najväčšie zastúpenie žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia (3,9 % – 4,5 % z celkového počtu žiakov v kraji). Viac informácií je uvedených v [Prílohe 5](#).

Prehľad rozdelenia **žiakov základných škôl** do piatich výkonnostných skupín na úrovni okresov uvádzame v [Prílohe 6](#).

Pri rozdelení žiakov **gymnázií s osemročným vzdelávacím programom** do piatich výkonnostných skupín podľa výsledkov v teste z matematiky sa ukazuje, že najväčší podiel najúspešnejších žiakov (s úspešnosťou 80 % a viac) je v **Bratislavskom kraji** (takmer 72 %), najmenší podiel takýchto žiakov je v **Banskobystrickom kraji** (takmer 42 %) a **Košickom kraji** (45,5 %). V ostatných krajoch tvorí podiel najúspešnejších žiakov 50 % až 60 % zo všetkých testovaných žiakov gymnázií v danom kraji. Osemročné gymnáziá s najväčším počtom žiakov s úspešnosťou pod 40 % v teste z matematiky sa nachádzajú v **Košickom kraji** (8,5 % žiakov), **Banskobystrickom kraji** (takmer 6 %) a **Prešovskom kraji** (takmer 5,5 %). V ostatných krajoch predstavuje podiel takýchto žiakov menej ako 5 % z testovaných žiakov v príslušnom kraji. Bližšie informácie o rozdelení žiakov osemročných gymnázií do piatich výkonnostných skupín uvádzame v [Prílohe 7](#).

Na základe rozdelenia žiakov základných škôl a osemročných gymnázií do 4 výkonnostných skupín (1 – najnižšia výkonnostná skupina, 4 – najvyššia výkonnostná skupina žiakov) podľa výsledku v teste z matematiky sa ukazujú veľké rozdiely medzi výsledkami žiakov oboch typov škôl. Grafické znázornenie rozdielov je uvedené v [Prílohe 8](#). **Najvyššiu výkonnostnú skupinu** (najúspešnejší žiaci v teste) tvorí na základných školách 22,4 % žiakov, na osemročných gymnáziách je to až 51,5 % žiakov. Viac ako polovica žiakov na osemročných gymnáziách patrila v teste z matematiky k najúspešnejším, títo žiaci v teste správne vyrátali 26 a viac úloh. **Najnižšiu výkonnostnú skupinu** (najmenej úspešní žiaci v teste) tvorí na základných školách 28,8 % žiakov a na osemročných gymnáziách to je 4,8 % žiakov.

Z hľadiska typu zriaďovateľa (štátne, cirkevné, súkromné) sú výsledky žiakov aj základných škôl, aj gymnázií s osemročným vzdelávacím programom v teste z matematiky porovnateľné.

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA

Test zo slovenského jazyka a literatúry písalo 38 058 žiakov. Testovaní žiaci dosiahli **priemernú úspešnosť 62,3 %**. Dievčatá dosiahli v teste úspešnosť 65,7 % a chlapci 59,1 %. Výsledok dievčat je porovnateľný s výsledkom chlapcov. Na **základných školách** písalo test zo slovenského jazyka a literatúry **34 999 žiakov**, (92,0 % z testovanej populácie žiakov) s priemernou úspešnosťou **61,1 %**. Na **gymnáziách s osemročným vzdelávacím programom** písalo test zo slovenského jazyka a literatúry 2 858 žiakov (7,5 % z testovanej populácie žiakov) s priemernou úspešnosťou **77,4 %**. Test zo slovenského jazyka a literatúry na stredných športových školách (študijný odbor gymnázium) s osemročným vzdelávacím programom písalo 201 žiakov (0,5 % z testovanej populácie žiakov) s priemernou úspešnosťou 61,2 %.

Žiaci gymnázií s osemročným vzdelávacím programom dosiahli štatisticky významne vyššiu úspešnosť ako žiaci základných škôl, rozdiel predstavuje 16 percentuálnych bodov (p. b.). To znamená, že **žiaci osemročných gymnázií vyriešili v 30-položkovom teste správne v priemere takmer o 5 úloh viac ako žiaci základných škôl**. Analýzu rozdielov medzi výsledkami žiakov osemročných gymnázií a základných škôl vo vybraných úlohách v teste zo slovenského jazyka a literatúry uvádzame v [Prílohe 2.2](#).

V teste zo slovenského jazyka a literatúry sú, podobne ako v matematike, výsledky žiakov základných škôl vo všetkých krajoch na úrovni celoslovenského priemeru, medzi kraji navzájom nie sú významné rozdiely. Výsledky žiakov gymnázií s osemročným vzdelávacím programom sú vo všetkých krajoch silne vecne **významne lepšie** ako celoslovenský priemer. Porovnanie výsledkov podľa krajov je uvedené v [Prílohe 3.2](#).

Rozdiely sa však preukazujú **na regionálnej úrovni okresov**. **Najúspešnejší** zo slovenského jazyka a literatúry sú žiaci z okresu **Bratislava I**, ktorí dosiahli priemernú úspešnosť 74,3 %, ich výsledky sú silne vecne významne lepšie ako celoslovenský priemer. Výsledky **stredne vecne významne lepšie** ako celoslovenský priemer dosiahli žiaci v okresoch: **Bratislava II, Košice I a Bratislava IV**.

Výsledky **silne vecne významne horšie** ako celoslovenský priemer dosiahli žiaci v okresoch: Poltár a Revúca. Výsledky **stredne vecne významne horšie** ako celoslovenský priemer dosiahli žiaci v okresoch: Gelnica, Sabinov, Rožňava, Trebišov, Krupina, Kežmarok, Rimavská Sobota a Veľký Krtíš. Bližšie informácie o výsledkoch okresov zo slovenského jazyka a literatúry uvádzame v [Prílohe 4.2](#).

Výsledky žiakov aj základných škôl, aj gymnázií s osemročným vzdelávacím programom v teste zo slovenského jazyka a literatúry podľa zriaďovateľa sú porovnateľné.

MAĎARSKÝ JAZYK A LITERATÚRA

Test z maďarského jazyka a literatúry písalo 2 466 žiakov. Testovaní žiaci dosiahli **priemernú úspešnosť 58,2 %**. Dievčatá dosiahli úspešnosť 61,4 % a chlapci 54,9 %. Výsledok dievčat je porovnateľný s výsledkom chlapcov. Najlepšie výsledky dosiahli žiaci Bratislavského kraja (67,0 %), najslabšie žiaci Košického kraja (49,3 %). Rozdiely v úspešnosti podľa zriaďovateľa nie sú vecne významné.

SLOVENSKÝ JAZYK A SLOVENSKÁ LITERATÚRA

Test zo slovenského jazyka a slovenskej literatúry písalo 2 462 žiakov zo škôl s vyučovacím jazykom maďarským. Testovaní žiaci dosiahli **priemernú úspešnosť 63,1 %**. Dievčatá dosiahli úspešnosť 67,1 % a chlapci 59,0 %. Výsledok dievčat je porovnateľný s výsledkom chlapcov. Výsledky silne vecne významne lepšie ako celoslovenský priemer dosiahli žiaci Bratislavského kraja (87,2 %), najslabšie výsledky dosiahli žiaci Košického kraja (56,7 %).

UKRAJINSKÝ JAZYK A LITERATÚRA

Test z ukrajinského jazyka a literatúry písalo 21 žiakov s priemernou úspešnosťou 61,4 %.

ŽIACI S ÚSPEŠNOSŤOU NAD 90 %

Žiaci, ktorí v testoch z matematiky a zároveň aj zo slovenského jazyka a literatúry (resp. maďarského jazyka a literatúry, slovenského jazyka a slovenskej literatúry) dosiahli súčasne úspešnosť najmenej 90 %, sú prijatí na štúdium na strednej škole bez prijímacej skúšky pri splnení všetkých podmienok prijímacieho konania.

Z testovanej populácie bolo takto úspešných **2 542 žiakov** s vyučovacím jazykom slovenským (6,7 % z testovanej populácie žiakov) – **z toho 2 068 žiakov základných škôl (5,9 % z testovaných žiakov na základných školách)**, 471 žiakov gymnázií s osemročným vzdelávacím programom (16,5 % z testovaných žiakov na gymnáziách s osemročným vzdelávacím programom), 3 žiaci stredných športových škôl s osemročným vzdelávacím programom. Na školách s vyučovacím jazykom maďarským to bolo **88 žiakov (3,6 %)** – všetci boli žiakmi základných škôl.

Najväčšie zastúpenie žiakov s úspešnosťou 90 % a viac (spolu základné školy aj osemročné gymnáziá) súčasne z oboch testovaných predmetov (matematika, slovenský jazyk a literatúra) bolo v Bratislavskom kraji (9,6 % žiakov). Najmenej takýchto žiakov bolo v Trnavskom a Žilinskom kraji (5,4 % žiakov). Porovnanie podielu žiakov s úspešnosťou 90 % a viac je uvedené v [Prílohe 9](#).

V základných školách mali najväčšie zastúpenie s úspešnosťou 90 % a viac žiaci Košického kraja (7,1 %) a najmenšie žiaci Trnavského kraja (4,5 %). **V gymnáziách s osemročným vzdelávacím programom** mali najväčšie zastúpenie s úspešnosťou 90 % a viac žiaci

Bratislavského kraja (22,6 %) a najmenšie žiaci Trenčianskeho (10,3 %) a Košického kraja (10,4 %). Porovnanie podielu žiakov s úspešnosťou 90 % a viac na základných školách a gymnáziách je uvedené v [Prílohe 10](#).

Z celkového počtu deviatakov s vyučovacím jazykom slovenským, ktorí dosiahli v oboch testovaných predmetoch (matematika, slovenský jazyk a literatúra) viac než 90 %, bolo viac dievčat (59,2 %) ako chlapcov (40,8 %).

Objektívnosť priebehu testovania bola aj tento rok zabezpečená činnosťou externého dozoru, v každej triede bol počas testovania prítomný učiteľ z inej školy. Externý dozor bol na škole už ráno od rozbalenia zásielky s testami až do zabalenia odpovedových hárkov do bezpečnostných obálok po ukončení testovania v popoludňajších hodinách. Kontrolu regulárnosti a objektívnosti priebehu Testovania 9 2019 vykonávala na 120 školách Štátna školská inšpekcia, z toho 88 bolo základných škôl a 32 gymnázií s osemročným vzdelávacím programom.

Úlohy v testoch nie sú typickými školskými úlohami. Úlohy vo všetkých predmetoch **boli zamerané na** porozumenie textu, overovanie vedomostí a zručností, aplikáciu poznatkov v praktických súvislostiach a na logické myslenie. V teste z matematiky sa tradične vyskytujú nesúvislé texty obsahujúce tabuľky a diagramy. Súčasťou testu z matematiky bol prehľad vzorcov a jednotiek. V testoch z vyučovacích jazykov majú už niekoľko rokov svoje stále zastúpenie aj úlohy na čítanie s porozumením, v ktorých žiaci pracujú s ukážkami súvislých a nesúvislých textov.

Prezentáciu s výsledkami nájdete [TU](#).

Zoznam príloh

Príloha 1

Počet žiakov gymnázií s osemročným vzdelávacím programom podľa krajov

Príloha 2.1

Analýza úspešnosti žiakov vo vybraných testových úlohách z hľadiska typu školy z matematiky

Príloha 2.2

Analýza úspešnosti žiakov vo vybraných testových úlohách z hľadiska typu školy zo slovenského jazyka a literatúry

Príloha 3.1

Priemerná úspešnosť žiakov základných škôl a osemročných gymnázií podľa krajov z matematiky

Príloha 3.2

Priemerná úspešnosť žiakov základných škôl a žiakov osemročných gymnázií podľa krajov zo slovenského jazyka a literatúry

Príloha 4.1

Výsledky žiakov podľa okresov z matematiky

Príloha 4.2

Výsledky žiakov podľa okresov zo slovenského jazyka a literatúry

Príloha 5

Podiel žiakov základných škôl v piatich výkonnostných skupinách podľa úspešnosti v teste z matematiky podľa kraja

Príloha 6

Podiel žiakov základných škôl v piatich výkonnostných skupinách podľa úspešnosti v teste z matematiky podľa okresu

Príloha 7

Podiel žiakov osemročných gymnázií v piatich výkonnostných skupinách podľa úspešnosti v teste z matematiky podľa kraja

Príloha 8

Výsledky žiakov z matematiky podľa štyroch výkonnostných skupín a typu školy

Príloha 9

Žiaci zo škôl s vyučovacím jazykom slovenským s úspešnosťou 90 % a viac podľa krajov SR

Príloha 10

Žiaci s úspešnosťou 90 % a viac a porovnanie ich podielu na základných školách a osemročných gymnáziách

Zoznam skratiek použitých v prílohách

8-GYM	gymnázium s osemročným vzdelávacím programom
BA	Bratislavský kraj
BB	Banskobystrický kraj
KE	Košický kraj
N	počet žiakov
NR	Nitriansky kraj
PO	Prešovský kraj
TN	Trenčiansky kraj
TT	Trnavský kraj
VJS	vyučovací jazyk slovenský
ZA	Žilinský kraj
ZŠ	základná škola
SZP	sociálne znevýhodnené prostredie